

משניות מסכת פסחים – פתיחה למסכת.

א. מקומה של המסכת

מסכת פסחים היא המסכת השלישית מסדר מועד. שנויה אחרי עירובין ולפני שקלים. הרמב"ם בהקדמתו לפירוש המשנה ביאר את סדר המסכתות וכך כתב "והתחיל במסכת שבת בגלל קדימתה בקדושה, ועוד שהיא כל שבעה ימים ולכן תחול הרבה במשך הזמן, ועוד שבה התחיל הכתוב בראש המועדים. ואחר שבת ערובין לפי שהיא מענייני השבת. ואחריה פסחים לפי שהוא מצוה ראשונה שנצטוונו בה על ידי משה, ועוד שהוא סמוך לשבת בפרשת מועדות. ואחריה שקלים כסדר הכתוב". התוספת יו"ט בפתיחה למסכת ציטט את הרמב"ם הנ"ל.

ויש לציין לדברי הגר"ר מרגליות זצ"ל (יסוד המשנה ועריכתה עמ' כז) שכתב שמסכתות הש"ס מסודרות מסדרים על פי גודלן, מן הגדולה לקטנה. ולפי זה בסדר מועד הרי בשבת יש כד פרקים. עירובין י' פרקים ופסחים אחריה י' פרקים ושקלים ח' פרקים אחרי פסחים¹.

ב. למה נקראה המסכת פסחים

התוספת יו"ט בפתיחה למסכת מבאר ששם המסכת 'פסחים', נגזר מדיני פסח, בהם מצאנו שיש פסח ראשון ויש פסח שני (לטמאים), כלומר השם פסחים, ברבים, בא להורות שיש שני מועדים בפסח, הראשון בניסן והשני באייר. התוספת יו"ט מוסיף (שם) להעיר שהדבר מתאים רק לפי הסבר אחד של התוס' (פסחים צט ב ד"ה ערב).

התוס' דנים בתחילת פרק עשירי על הגרסא המדויקת במשנה, האם יש לגרוס ערב פסחים או ערבי פסחים, ומבארים שם שאם נגרוס ערב פסחים, אפשר לפרש בשני דרכים. א- ערב ששוחטים בו פסחים, ב- ערב של פסח ראשון וערב של פסח שני. על פי זה מסביר התוספת יו"ט שהסברו לשם המסכת מתאים רק לפירוש השני בדברי התוס', מאחר שלפי הפירוש הראשון שפסחים הכוונה היא לקרבנות, הרי לא כל המסכת עוסקת בקרבן הפסח ולמה יקראו אותה על שם הקרבן? אלא ודאי קראו אותה על שם הדינים שידונו בה, שהם דיני פסח ראשון (לכל דיניו, איסור בל יראה, קורבנות, בדיקת חמץ, אכילת מצה וכו') ודיני פסח שני (עשיית הקרבן למי שהיה טמא בפסח ראשון).

המאירי בפתיחתו למסכת מחלקה לשני חלקים, החלק הראשון עוסק בדיני הפסח, כגון אכילת מצה, בדיקת חמץ, איסור בל יראה ובל ימצא וכו', החלק השני עוסק בדיני קרבן הפסח, החלק הראשון נקרא פסח ראשון והשני פסח שני, לשיטתו של המאירי, לפני רבי יהודה הנשיא הייתה המסכת מסכת אחת שלמה שנקראה פסחים ואח"כ בימי הגאונים חלקה לשני החלקים הנ"ל.

לפי דברי המאירי, אפשר לפרש שקראו המסכת פסחים מאחר ויש בה שני עניינים של פסח, פסח במקדש ופסח במדינה, ולכן קראוה פסחים ברבים ולא פסח. וכן מעיר התוספת יו"ט עצמו בסוף פתיחתו, שבדפוס הגמרא שהיה להם חלקו את המסכת לשניים, חלק ראשון נקרא פסח ראשון

¹ ועיי"ש שבסדר זרעים הכלל לא מסתדר וכנראה שיש בו סדר בתוך סדר.

ועוסק בענייני חמץ ומצה הנוהגים תמיד, חלק שני הנקרא פסח שני עוסק בענייני קרבן הפסח שנזכה להקריבו במהרה בימינו אכ"ר.

שאלה מעניינת מובאת בתוס' חדשים בשם סגורין של ישראל רבי לוי יצחק מברדיטשוב. מפני מה נקראת המסכת פסחים, מדוע אנו קוראים לחג פסח? הרי בכל התורה שמו של החג הוא 'חג המצות', למה שינו חכמים מלשון התורה?

שני תירוצים מתרץ 'סגורין של ישראל' ושניהם מלמדים בזכותם של ישראל. א. בפרשת בהעלותך (במדבר ט א) מביאה התורה את דיני פסח שני, בפסוק ב כתוב "ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו". רש"י (פס' א) מבאר שהתורה הזכירה מעשה זה רק כאן ולא בתחילת הספר, מפני שלא רצתה לספר בגנותם של ישראל, שכל זמן שהיו במדבר לא עשו אלא פסח זה בלבד. ע"פ זה מבאר ר' לוי יצחק ששם החג הוא באמת פסח, אלא שהקב"ה קראו חג המצות כל זמן שהיו ישראל במדבר, "כי השי"ת אוהב את ישראל ומאהבתו אותן ובחמלתו עליהן לא רצה לספר בגנותן. כי במדבר, שם פסח מורה גנותן שלא הקריבוהו שם, ועל כן קורא אותו בתורה חג המצות. אבל אחר שעברו הארבעים שנה והקריבו ישראל פסחים אז נקרא גם כן החג בשם פסח, כי פסח מורה ע"ש הנס שפסח על בתי ישראל..."

ב. תירוצ שני הוא, "ע"פ מה שנודע בכמה מקומות ובפרט ברש"י בשיר השירים, שהקב"ה משתבח ומפאר את עצמו בעמו בית ישראל". לכן בתפילין של הקב"ה כתובות פרשיות העוסקות בשבחן של ישראל (ברכות ו א). ומצד שני ישראל משבחים את הקב"ה וזהו תענוגם, שמשבחים לו. לכן מצד ישראל קראו לחג פסח, לשבח להקב"ה על שפסח על בתי ישראל, ולהודות לו על הניסים והנפלאות שעשה עמנו ביציאת מצרים. אולם הקב"ה קראו חג המצות, לשבח את ישראל שיצאו מיד במצותו, ולא התמהמהו, אלא היו זריזים במצות ה' יתברך.

ג. מבנה המסכת

מסכת פסחים מורכבת מעשרה פרקים. (בפירוט לקמן לא מובאים כל הנושאים הנידונים בכל פרק אלא רק המרכזיים)

פרק א- אור לארבע עשר: דיני בדיקת חמץ, איסור חמץ בערב פסח.

פרק ב- כל שעה: המשך דיני איסור חמץ בערב פסח, ביעור חמץ, חמץ שעבר עליו הפסח, המינים הכשרים למצה ולמרור, פרטים באיסור חמץ בפסח.

פרק ג- אלו עוברין: תערובת חמץ, הפרשת חלה טמאה ביו"ט של פסח, המשך דיני ביעור חמץ.

פרק ד- מקום שנהגו: עשיית מלאכה בערב פסח, הליכה לפי מנהג המקום בדינים שונים.

פרק ה- תמיד נשחט: דיני קרבן פסח.

פרק ו- אלו דברים: דיני קרבן פסח בשבת, הבאת קרבן חגיגה.

פרק ז- כיצד צולין: אכילת קרבן פסח, דיני טומאה בקרבן פסח.

פרק ח- האשה: דיני חבורה בפסח.

פרק ט- מי שהיה: דיני פסח שני.

פרק י- ערבי פסחים: סדר ליל הסדר.

המאירי (שם) מחלק את המסכת לשני חלקים ומפרט בכל חלק את הדברים שיבואו בו, וז"ל בחלק הראשון "...ועל זה הצד יחלקו עניני המסכתא לששה חלקים, הראשון לבאר עניני בדיקת החמץ.

השני לבאר סדרי זמן איסורו וענין ביעורו ופליטת הכלים מבליעתם. השלישי לבאר איזה מין מן התבואות תורת חמץ עליו עד שיהא ראוי למצה לצאת בו ידי חובת מצה וכן איזה מין מן הירקות יוצאין בו בפסח ידי חובת מרור. הרביעי לבאר הדברים שצריך לבערם והדברים שהופקעה תורת חמץ מהם עד שאין צריך לבערם ויתבאר עם זה מה בין דין איסור חמץ בעינו לדין איסור תערובתו. החמישי לבאר דין איסור מלאכה בארבעה עשר. הששי לבאר סדר לילי הפסח כלל".

החלק השני הוא החלק העוסק בדיני הקרבן (את פרק עשירי המאירי מחבר לחלק הראשון) וז"ל המאירי (פסחים נז ב) "...ועל זה הצד יחלקו עניני המסכתא לששה חלקים, הראשון בענין שחיטתו והקרבתו הן בזמן שחיטתו הן בענין השחיטה על איזה צד ראויה ועל איזה צד אינה ראויה וכיצד היו נוהגין בעזרה בשחיטת הפסחים ואם חל ארבעה עשר בשבת אלו דברים שבו דוחין את השבת וכן ענין החגיגה הבאה עם הפסח. השני בענין צלייתו ואכילתו. השלישי בענין טומאה שאירעה בקרבן. הרביעי בביאור הנמנין עליו כלומר על מי שוחטין אותו ומי הם הראוים לימנות עליו. החמישי בענין הנדחין לפסח שני ודברים שבין ראשון לשני. הששי בענין אם אירעו בו סבות כגון שאבד או נתערב עם אחרים".

בשני החלקים מוסיף המאירי שבתוך כך יבואו במסכת עוד עניינים שונים שאינם מענייני הפסח, כדרכה של המשנה, וז"ל "זהו שרש המסכתא דרך כלל, אלא שיתגלגלו בו הרבה דברים מענייני טומאה וטהרה ושאר דברים שלא מן הכונה כענין סוגיית התלמוד על דרך שהתבאר".

ד. המקורות העוסקים בפסח בתורה

דיני חג הפסח מוזכרים בתורה בשמונה מקומות, להלן נביא את כולן בשלמות, מאחר והכרת הפסוקים נחוצה להבנת המשניות.

א. פרשת בא (שמות יב פס' א-כח)

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה: דַּבְּרוּ אֶל כָּל עַדַּת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בָּעֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁה לְבֵית אָבִתָּה שֶׁה לְבֵית: וְאִם יִמְעַט הַבֵּית מֵהֵיئֹת מֹשֶׁה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הִקְרִיב אֶל בֵּיתוֹ בְּמִקְסַת נֶפֶשׁת אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ תִכְסּוּ עַל הַשֶּׁה: שֶׁה תָּמִים זָכָר בֶּן שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים תִּקְחוּ: וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשִׁחֲטוּ אוֹתוֹ כָּל קֹהֵל עַדַּת יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֲרֻבִּים: וְלָקְחוּ מִן הָדֶם וַנִּתְּנוּ עַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל הַמִּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אוֹתוֹ בָּהֶם: וְאָכְלוּ אֶת הַבָּשָׂר בַּלֵּילָה הַזֶּה צָלִי אֵשׁ וּמִצּוֹת עַל מַרְרִים יֵאָכְלֶהוּ: אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשָׂל מִבָּשָׂל בָּמִים כִּי אִם צָלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעֵיו וְעַל קַרְבּוֹ: וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וְהִנָּתַר מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: וְכָכָה תֹּאכְלוּ אוֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים נַעֲלִיכֶם בְּרוּגְלִיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם וְאָכַלְתֶּם אוֹתוֹ בַּחֲפֹזֹן פֶּסַח הוּא לָהּ: וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּלֵּילָה הַזֶּה וְהִפֵּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי ה': וְהָיָה הָדֶם לָכֶם לָאֵת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרִאִיתִי אֶת הָדָם וּפִסַּחְתִּי עֲלֵיכֶם וְלֹא יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמִשְׁחִית בְּהִלָּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכְרוֹן וְחֻגְתֶּם אוֹתוֹ חֹג לָה' לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּחְגַּהוּ: שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ אֹף בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שָׂאֵר מִבִּתְיֵיכֶם כִּי כָל אִכְל חֻמֶּץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד יוֹם הַשְּׁבִיעִי: וּבְיוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֹאכָה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם אֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבָדוֹ יַעֲשֶׂה לָכֶם: וְשִׁמְרַתֶּם אֶת הַמִּצּוֹת כִּי בַעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת צְבָאוֹתֵיכֶם מִאֶרֶץ מִצְרַיִם וְשִׁמְרַתֶּם אֶת הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: בְּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב תֹּאכְלוּ מִצַּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב: שִׁבְעַת יָמִים שָׂאֵר לֹא יִמָּצָא

בְּבִיתְכֶם כִּי כָל אֹכֵל מִחֻמֶּצֶת וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מַעֲדַת יִשְׂרָאֵל בְּגֵר וּבְאֶזְרָח הָאָרֶץ: כָּל מִחֻמֶּצֶת
לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֵיתְכֶם תֹּאכְלוּ מִצּוֹת: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מִשְׁכּוֹ וְקָחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתִּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח: וְלִקְחֶתֶם אֲגֵדַת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר בַּסֹּף
וְהִגַּעְתֶּם אֶל הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן הַדָּם אֲשֶׁר בַּסֹּף וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד
בֹּקֶר: וְעֵבֶר ה' לִנְגֹף אֶת מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת הַדָּם עַל הַמִּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וַפֶּסַח ה' עַל הַפֶּתַח
וְלֹא יָתֵן הַמִּשְׁחָת לְבֹא אֶל בְּתִיכֶם לִנְגֹף: וְשִׁמְרֶתֶם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה לְחֹק לָךְ וּלְבְנֶיךָ עַד עוֹלָם: וְהָיָה
כִּי תֵבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָתֵן ה' לָכֶם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר וְשִׁמְרֶתֶם אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת: וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ
אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם: וְאַמְרֶתֶם זָבַח פֶּסַח הוּא לַה' אֲשֶׁר פָּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בְּתֵינֵנוּ הִצִּיל וַיִּקְדֵּה הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וַיִּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר
צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ.

ב. פֶּרֶשֶׁת בֹּא (שְׁמוֹת יג פס' ג-ח)

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יֵצְאֶתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים כִּי בָחַזְק יָד הוֹצִיָּא ה'
אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֹאכֵל חֻמֶּץ: הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאֲבִיב: וְהָיָה כִּי יִבְיֹאֵךְ ה' אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִי וְהַיְבוֹסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לָךְ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ וְעַבַדְתָּ אֶת הָעֲבָדָה
הַזֹּאת בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצַּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַה': מִצּוֹת יֹאכֵל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים
וְלֹא יֵרָאֶה לָךְ חֻמֶּץ וְלֹא יֵרָאֶה לָךְ שָׂאֵר בְּכָל גִּבְלֶךָ: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה ה'
לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם."

ג. פֶּרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים (שְׁמוֹת כג פס' יד-טו)

"שִׁלֹּשׁ רִגְלִים תַּחַג לִי בַשָּׁנָה: אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת כְּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ לְמוֹעֵד
חֹדֶשׁ הָאֲבִיב כִּי בּוֹ יֵצְאֶת מִמִּצְרַיִם וְלֹא יֵרָאוּ פָנֶי רִיקָם."

ד. פֶּרֶשֶׁת כִּי תִשָּׂא (שְׁמוֹת לד פס' יח)

"אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתְךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאֲבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאֲבִיב
יֵצְאֶת מִמִּצְרַיִם."

ה. פֶּרֶשֶׁת אֱמֹר (וַיִּקְרָא כג פס' ד-ח)

"אַלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם: בְּחֹדֶשׁ הָרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין
הָעֲרֵבִים פֶּסַח לַה': וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמִּצּוֹת לַה' שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ: בַּיּוֹם
הָרֵאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם כָּל מְלֹאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אֶשָּׁה לַה' שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֹאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ."

ו. פֶּרֶשֶׁת בַּהֲעֹלוֹתְךָ (בְּמִדְבָר ט פס' א-יד)

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה לְצֵאתֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּחֹדֶשׁ הָרֵאשׁוֹן לֵאמֹר: וַיַּעֲשׂוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ: בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין הָעֲרֵבִים תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמַעַדוֹ כְּכֹל
חֻקֹּתָיו וְכָכָל מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח: וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח
בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֵבִים בְּמִדְבַר סִינִי כָכָל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה כִּן עָשׂוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לִנְפֹשׁ אָדָם וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי
מֹשֶׁה וּלְפָנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא: וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הִהֵמָּה אֵלֵינוּ אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לִנְפֹשׁ אָדָם לָמָּה נִגְרַע
לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת קִרְבָּנוֹ ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה עֲמְדוּ וְאַשְׁמַעְתֶּם מָה יִצְוָה
ה' לָכֶם: וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי יְהִי טְמֵא
לִנְפֹשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ רַחֲקָה לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וַעֲשֵׂה פֶסַח לַה': בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין

הַעֲרִבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל מִצּוֹת וּמִרְרִים יֹאכְלֶהוּ: לֹא יִשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וְעַצֶּם לֹא יִשְׁבְּרוּ בּוֹ כָּכָל חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טְהוֹר וּבִדְרֹךְ לֹא הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיָּה כִּי קָרְבָן ה' לֹא הִקְרִיב בְּמַעַדוֹ חֲטָאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא: וְכִי יָגוּר אֶתְכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לֵה' כְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ".

ז. פֶּרֶשֶׁת פִּנְחָס (במדבר כח פס' טז- כה)

"וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לֵה': וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חֹג שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת יֹאכֹל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֹלָה לֵה' פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאֵיל אֶחָד וְשִׁבְעָה כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחַתֶּם סֹלֶת בָּלוּלָה בְּשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִינִים לִפְרֹשֶׁת וּשְׁנֵי עֶשְׂרִינִים לְאֵיל תַעֲשׂוּ: עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן תַעֲשֶׂה לְכִבְשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׁים: וְשִׁעִיר חֲטָאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלֶּבֶד עֹלֹת הַבָּקָר אֲשֶׁר לְעֹלֹת הַתְּמִיד תַעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה: כֹּאֲלֶה תַעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לֵה' עַל עֹלֹת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ".

ח. פֶּרֶשֶׁת רֹאה (דברים טז פס' א- ח)

"שְׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעִשִּׂיתָ פֶסַח לֵה' אֱלֹהֶיךָ כִּי בַחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לְיָלֶה: וְזָבַחַת פֶּסַח לֵה' אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' לְשִׁכְּנֹת שְׁמוֹ שָׁם: לֹא תֹאכַל עָלָיו חֲמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לֶחֶם עֲנִי כִּי בַחֲפִזּוֹן יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֵר בְּכָל גִּבְלֶךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא יֵלִין מִן הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבָּקָר: לֹא תִיכַל לְזַבַּח אֶת הַפֶּסַח בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ: כִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכְּנֹת שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כִּבּוּא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרַיִם: וּבִשְׁלֹתָ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפְנִיתָ בַּבָּקָר וְהִלַּכְתָּ לְאֹהֲלֶיךָ: שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לֵה' אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלֹאכָה".